

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

202. An Principes statuentes, ne in eorum statu possint ædificari de nouo
Ecclesiae, & Monasteria sine eorum licentia, derogent Immunitati
Ecclesiasticæ? Et an Constantinus Imperator concesserit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

cum DD. in c. Ecclesia, & Cardinalis Tufchus tom. 5. conclus. 342. num. 39.

4. Quartò, quando Clerici efficerentur deterioris conditionis quam laici. Ita Felinus in dicto cap. Ecclesia, num. 111. Pechius de amortizat. cap. 6. Zabarrella in cap. peruenit, de immunit. num. 3. & Probatur ex cap. quanto, de priuileg. & ex cap. fin. de immunit. Eccles. in 6.

5. Et quintò, illa statuta sunt contra libertatem Ecclesiasticam, quæ sunt apta afferre Ecclesiis & Ecclesiasticis personis semper incommo- dum; vt notat Felinus in d. cap. Ecclesia, num. 69. etiam si indirectè nocent Ecclesiis, quamuis dispositio & statutum non disponat super illis, super quibus Ecclesia habet specialia priuilegia, vt patet ex cap. quanto 26. de priuilegiis, & probat Felinus ubi supra, num. 104. & Tufchus num. 140.

6. Sunt etiam præter prædicta, aliqua statuta contra immunitatem, de quibus supra dictum est, vnde inferitur cum Angelo de Perusio consil. 48. Felino in d. cap. Ecclesia, num. 148. Lapo allegat. 92. & Pechio de amortizat. c. 6. quàm periculosa sit hæc materia statutorum, ne lædant immunitatem Ecclesiasticam: vnde aduertant Confessarij, vt ab huiusmodi statutis ferendis pœnitentes deterrant.

RESOL. CCI.

Quando sumus in dubiis, an aliquod Statutum sit contra Immunitatem Ecclesiasticam, an debeamus opinionem, quæ fauet Ecclesiæ, amplecti? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 66. alias 65.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè: quod est valde notandum; quia quotidianum. Et ratio est: quia in dubio tenenda est opinio, quæ fauet Ecclesiæ, vt patet ex c. fin. de sens. & re iudicata, & ex l. sunt persone, de relig. & sumpt. funer. Idem docet ex veteribus Felinus in c. n. 104. de constit. Iason, in l. filiusfam. §. Dini, n. 82. & in repet. n. 110. ff. de leg. 1. Decian. lib. 3. cons. 80. n. 12. Hondedeus lib. 1. cons. 3. n. 24. nouissimè Bellett. in disquis. cler. p. 1. tit. 6. §. 4. n. 13. & Maynardus de priuileg. Eccl. contra Venetos, p. 2. art. 22. n. 61.

RESOL. CCII.

An Principes statuentes, ne in eorum statu possint edificari de nouo Ecclesia, & Monasteria sine eorum licentia, derogent Immunitati Ecclesiasticæ? Et an Constantinus Imperator concesserit facultatem, vt Ecclesia per totum Orbem possint edificari? Ex p. 1. tract. 2. Ref. 62. alias 61.

§. 1. **S**eptem arguementa pro parte negatiua adducit Anton. Bouius in respons. pro censuris Pauli V. contra Venetos, quæ postea solide euertit, & impugnat, probans, tale statutum esse contra libertatem Ecclesiasticam. Idem etiam docet Vgolin. in respons. ad Iurisc. Gymnasij Patavinij contra Venetos. c. 6. §. 1. 2. 3. 4. & 5. Collegium Bononiense pro libert. Eccles. contra Venetos, n. 43. Philip. Maynard. de priuileg. Eccl. contra Venetos, p. 2. art. 24. per totum. Bellett. in disquis. cler. p. 1. tit. 6. §. 1. num. 20. Duard. in Bull. Cœn. lib. 2. can. 15. q. 19. n. 98. Aloysius in praxi, tom. 3. resol. 207. num. 7. Patres Theologi Religionis seruorum in defens. cens. Pauli V. Ioan. Franc. Fagnan. in tr. de iust. cens. eiusdem Pauli V. p. 2. fol. 26. Ferdinand. de Baltidia in Antidoto contra Paulum Venetum, part. 2. argum. 10. & sequent. Valenzuela in defens. Monit. Pauli V. p. 2. n. 28. & seq. Tom. I X.

Lupus trañ. de liber. Eccles. g. 4. n. 7. & Paulus Comitoli in tr. de apolog. contra Venetos cap. 1. num. 17. qui hoc probat ex multis, & præcipuè ex dist. 1. de consecratione, & in particulari ex can. de locorum. Gelasij Papa: ex can. Ecclesia, Nicolai Papa: ex cap. nemo Concilij Aurelianensis: & ex decretalibus sub titulo, de Eccles. adific. vel reparandis. & maximè ex Decret. finali. & ex illa, quæ incipit, Ad audiendam. & ex illa Bonafacij VIII. quæ incipit, Auctoritate de priuileg. in 6 patet hoc etiam ex auct. de Eccles. in per totum, & auct. vt null. fabric. orat. & hoc. Et licet à Valente, Theodosio, & Arcadio Imperatoribus fuerit prohibitum, Ecclesias ædificari sine Principis licentia, vt patet ex l. nemo. C. de relig. & sumpt. funerum. hoc tamen Imperatores illi effecerunt de facto, & propterea totum hoc fuit postea reuocatum à Iustiniano in leg. sancimus, §. siquidem. C. de Episc. & Cleric. & in dicta auctent. vt null. fabr. & c.

2. Sed audiamus de hac re differrentem Cardinalem Baronium in sua Paranesi ad Rempublicam Venetam, quæ tale statutum contra libertatem Ecclesiasticam fecerat, & propterea à Paulo V. excommunicata; ubi fol. 15. sic asserit: Exagitami in super literis apostolicis: per vos statutum. Ne quis Ecclesias, Monasteria, atque alias religiosas Domos Venetiis, & vbique locorum Dominio vestro subiectorum sine vestra speciali licentia fundet, & erigat. Quàm autem contra ius, falsque id presumpseris, quæ dicturi sumus, vos commonebunt. Nam illa occidentalis Imperij culmina augustissima æquè, & robore militari potentia, simulque doctrina rerum sacrarum conspicua, Carolus, & Ludouicus, cum faterentur super Ecclesias nullum sibi vendicandum esse dominium, verè legitimi laudati sunt Imperatores, vt qui lege scripta professi sūt non tantum in Ecclesiarum constructione aliquod ius non esse concessum Imperatoribus, sed nequa absque Episcopi licentia domi suæ Oratorij construendi habere aliquam facultatè, quod probè cognitum, pragmatica sanctione ita relinquere voluere testatum his verbis. [Placuit nobis, sicut ab Episcopis, & reliquis Sacerdotibus, ac Dei seruis admoniti fuimus (ne Capella in nostro Palatio, vel alicubi sine permisso Episcopi, in cuius est parochia, fiant.) Si igitur nec Capellam vnam, & in suo Palatio ædificandi absque licentia Episcopi, tanti Imperatores facultatem se habere testati sunt, quomodo ædificandi Ecclesias, & alia religiosa loca dandi licentiã, vel negandi, vos ita vobis arrogatis auctoritatem?] Ita Cardinalis Baronius; qui ex aliis exemplis probat, tale statutum infringere Ecclesiasticam libertatem.

3. His omnibus addendum est, quòd Constantinus Imperator concessit facultatem, vt Ecclesiæ per totum orbem possint edificari, vt patet in c. futuram. 12. q. 1. Ergo non possunt Principes, etiam alias absoluti, & imperio non subiecti, reuocare priuilegia ab imperio Ecclesiæ concessa: nam, vt notat Filliucius tom. 1. tr. 16. c. 10. n. 270. & alij penes Valenzuelam ubi supra in defens. Mon. Pauli V. p. 2. n. 36. statuta quæ restringunt priuilegia concessa toti Ecclesiæ à Deo, Papa vel Imperatore, tam in spiritualibus, quàm in temporalibus, sūt contra libertatem Ecclesiasticam. Quod etiam notauit Maynardus de priuileg. Eccles. part. 2. art. 22. n. 95. & art. 23. n. 24.

RESOL. CCIII.

An editum, seu statutum de non edificandis Monasteriis, seu habendis cœnibus Religiosorum sine licentiã Principis, sit contra Immunitatem Ecclesiasticam? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 129. alias 128. R 3 §. 1. Possit